

Katarina Wästlund

Utbildningsnämnden 2022-02-02

Utredningsuppdrag: Återkommande kontroller ur belastningsregistret

Ärende

Vid utbildningsnämndens sammanträde den 10 november 2021 fick bildningsförvaltningen i uppdrag att göra en mindre, begränsad, utredning om att införa återkommande kontroller ur belastningsregistret för anställda inom förskola och skola.

Bildningsförvaltningen återkommer med utredning kring vad som gäller rättsligt om kontroller ur belastningsregistret och lämnar utredningen för fortsatt hantering till utbildningsnämnden.

Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden tar del av utredning kring återkommande kontroller ur belastningsregistret och beslutar att inte gå vidare med frågan.

Bakgrund

Vid utbildningsnämndens sammanträde den 10 november 2021 (§ 100) och behandling av Internkontrollplan 2022 uppkom frågan om bildningsförvaltningens rutiner kring begäran om utdrag från belastningsregistret vid nyanställningar och lämpligheten/möjligheten till återkommande utdrag under anställningstiden.

Förvaltningen fick i uppdrag att genomföra en förstudie som belyser för- och nackdelar med eventuella utökade kontroller, belastningsregister till exempel, av vissa personalkategorier.

Bildningsförvaltningens utredning

Lagstöd

Den som erbjuds en anställning i en kommun ska, om arbetet innebär direkt och regelbunden kontakt med barn, på begäran av den som erbjuder anställningen visa upp ett utdrag ur belastningsregistret.¹ Det gäller även

¹ 31-33 §§ Skollag (2010:800), 6 § Lag (1998:620) om belastningsregister och 1 § Lag (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn

Katarina Wästlund

den som erbjuds eller tilldelas uppgifter som innebär direkt eller regelbunden kontakt med barn inom t.ex. förskola och skola om det sker genom uppdrag, anställning hos någon som ingått avtal med den som bedriver verksamheten eller praktiktjänstgöring.

Den rättsliga reglering kring belastningsregistret finns i lag (1998:620) om belastningsregister, lag (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn och förordning (1999:1134) om belastningsregister.

Ett utdrag ur belastningsregistret, när man ska arbeta med barn i förskola eller skola², innehåller information om domar avseende

- mord
- dråp
- grov misshandel
- människorov
- alla sexualbrott
- barnpornografibrott
- grovt rån

Om påföljden även inkluderar något annat brott kommer även uppgifter om det brottet med i utdraget. Gemensamt för dessa brott är att påföljden är fängelse.

Misstanke om brott, utredning eller häktning/anhållande visas inte i utdrag från belastningsregister.

Förfarandet i Danderyds kommuns kommunala förskolor och skolor

Danderyds kommuns kommunala förskolor och skolor begär utdrag från belastningsregistret för all nyanställd personal som ska arbeta på förskolan/skolan.

Bildningsförvaltningens yttrande

Frågan som utreds är om Danderyds kommun kan och bör införa återkommande utdrag från belastningsregistret för vissa personalkategorier.

Lag (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn reglerar endast arbetsgivarens rätt att kräva utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar.

Det finns inget förbud för arbetsgivaren att kräva utdrag för redan anställd, men heller ingen rättighet för arbetsgivaren att göra det. Det ska dock finnas ett särskilt intresse för ett sådant krav under pågående anställning och detta krav ska väga tyngre än den anställdes personliga integritet. Av domar från Arbetsdomstolen framgår det att det ska göras en avvägning mellan

² 4 § Förordning (1999:1134) om belastningsregister

Katarina Wästlund

arbetsgivarens intresse av att kontrollera och arbetstagarens intresse av personlig integritet. Uppgifter i belastningsregistret har alltid ansetts särskilt känsliga ur integritetssynpunkt. Integritetsaspekterna talar för att uppgifter inte bör lämnas ut annat om det finns vägande skäl för detta.³

En situation där arbetsgivaren under pågående anställning skulle begära registerutdrag och den anställde skulle neka till att visa upp ett sådant, skulle inte vara saklig grund varken för uppsägning eller omplacering.

Ett utdrag ur belastningsregistret visar information om domar rörande brott där påföljden är fängelse. Information om en redan anställd person döms till fängelse lär komma arbetsgivaren tillkänna även utan utdrag från belastningsregistret.

Meningen med utdragen är inte att göra en årlig kontroll av de personer som redan arbetar i organisationen. Utdragen ska heller inte användas som kontroll av anställda som erbjuds en förnyad tjänst i samma verksamhet inom ett år.⁴

Kent Henningson
Bildningsdirektör

Handlingar i ärendet
Tjänsteutlåtande 2021-01-10 Utredningsuppdrag: Återkommande utdrag ur belastningsregistret.

³ Prop 1997/98:97 s 74 Polisens register

⁴ <https://polisen.se/tjanster-tillstand/belastningsregistret/information-till-arbetsgivare-om-registerutdrag/>